

Ф О Л І Е

пентрѣ

МИНТА, ИМИШЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 38.

ЛѢНІ, 20. СЕПТЕМВРИЕ.

1848.

Манифестъ вавълѣ Гелачіч.

Не кънд љн зилеле дін Маріе гласъ попорълѣ се пълдъ пентрѣ скъпареа де жѣгъл векеі сѣстеме апъсьтор дін веакърі, атъчѣ вавъл пострѣ монархаскълѣт ачест глас, ші декіарѣ лібертате, декіарѣ егалитате пентрѣ тоате попоръле пѣтерпичеі сале монархіі. Нѣъ ні се пѣреа къ ні сар асігъра вѣ вѣиторѣ мѣнъл ші ферічѣт; љасъ ваі, поі кроаціі, славоніі ші ерадіі пощріі сѣрѣві, ромъні, цертмані, песте пѣдіо пѣдіртѣ контраріѣл. О партидѣ трѣоашъ егоістѣкъ љн Ъогаріа се фолосі де тѣрѣврѣрѣле неапѣрате ла асемеенеа рѣстѣрпѣтѣрѣ, еѣ шіѣ стоарче дела преа љндѣратѣл пострѣ монарх кончесіѣлн, пріо каре вѣнеле чел маі сѣлѣт ал пострѣ ал тѣтѣрор, адікъ лібертатеа, о да ѣзмаі лор ші попорълѣ лор магіар, іар челорлакте вѣѣдѣіторѣ сѣѣ ачееаш сакрѣ короанѣ а Ъогаріеі ле гѣтіа сервіѣтѣ ші апъсарѣ, іар љн зрѣт пріо форпареа вѣсі міністеріѣ сепарат зпѣтатеа недеспѣрдѣітѣ а цѣрѣлор корѣнеі зогъреціі къ тарѣа монархіѣ гарантісатѣ пріо санкціѣнеа прагматѣкъ о лімічѣрѣ љн фапѣт. Естѣнда регатѣлѣі Кроаціеі ѣѣ денегатѣ deadрепѣтѣл; регатѣл Славоніеі ѣѣ декіарат де комітате зогъреціі, љнтрѣдѣчереа лімѣеі магіаре љн

ачелеаш ѣѣ demъндатѣ, ші љн тоате комітателе, адікъ ші љн челе деспре амѣзлі локѣіте маі прѣсте тот де сѣрѣві, се љнтрѣдѣсесе де маінапѣте, пріо ачѣаста се деѣцентѣ тѣліа ачелѣі попор врав вѣне мерітат де патриѣ, іар кънд міністеріѣл зогърескъ љнчелѣ а љноѣпѣнда ачест лѣкѣрѣ ал недрепѣтѣдіі пріо тѣсѣре де сілѣ, ѣѣ адѣс ла деспераціе. Іатѣ ачѣестѣа ера пентрѣ поі фрѣпѣтѣрѣле лібертѣдіі де поѣ къщѣгате! Ачѣаста ѣѣ егалитатеа тѣтѣрор націо-палѣтѣділор прѣтѣносъ де леціле патриѣ, гарантісатѣ пріо сакратѣл къѣѣлѣт ал вѣпѣлѣі пострѣ монарх! Ачѣаста ѣѣ рѣсплатѣ пентрѣ љншіітеле шеріте къщѣгате де попоръл пострѣ љн къресѣл веакърѣлор љн прѣвінѣда корѣнеі Ъогаріеі ші а љнтрѣѣеі монархіі, пентрѣ рѣѣрѣле де сѣпѣе вѣрсат љнтрѣ апърареа комѣнеі патриѣ, де ачѣест попор каре ші естѣмп пѣшѣрѣ 35,000 аі ѣілор сѣі не къпѣрѣле де сѣпѣе љн Італіа љн шѣреле вравѣі армате австріаѣе, маі пайнте де а фі зѣчѣітѣ љн лѣпѣте пентрѣ оноареа монархіеі! Еѣ пѣ воіескъ а ворѣі де непѣшѣрателе атакърѣ deadрепѣтѣл ші незіш љн контра попорълѣ кроато-славо-серѣіан; пѣ вреаѣ а ворѣі де љншіітеле деѣаіме ші прѣпѣвѣсѣрѣі; пѣ деспре несѣѣршѣтеле прігопірѣі къте не міне ка ваѣ ал зпѣтелѣр регатѣрѣі шѣ ловірѣ,

ші дні аметиндаръ вѣща ші опоареа теа. Еъ ле атинг нѣмаі, нѣ пентрѣ міне, чі пентрѣ къ до міне ера аменіодатъ фінда ші вѣвѣл дрепт ал націей. Маі тѣлте депѣтадіі але попорѣлѣі пострѣ се рѣгарѣ де репедіте орі ла тронѣл преадѣндѣратѣлѣі пострѣ монарх пентрѣапѣрѣштѣлт ші дрептате: о непорочилъ фаталитате domnia песте поі: кѣчї рѣгѣміндїле поастре фѣсерѣ дѣдешерт. Атѣлчї М. са ч. рец. вїневоїнд а кѣмпѣні ачесте трїсте дѣпреціѣрѣрї, депѣтї пе до. са архїдѣчеле Іоан мїжлочїторїѣ ла дѣпоѣрекерїле Кроадїей шї Славонїей кѣ міністерїѣл зогѣреск. Еѣ аскѣлтѣнд де дѣлалѣл mandat мерсеїѣ ла Віена дѣтїнзѣнд вѣкѣрос тѣпа спре паче шї дѣпоѣкаре. Дѣсѣ шї ачест паш фѣ нефолосїторїѣ. Еъ до нѣтеле попорѣлѣі кроато-славон червїѣ консервареа санкціей прагматїче кареа до пѣптеле сале челе маї прїнціпале прїїміте шї де надіа кроато-славонѣ до діета дїн 9 Мартїе 1712 шї кѣ лѣтѣрїта кспфїрмаре а лѣї Карол ал блеа детермінѣкъ регатѣрїле Кроадїа, Славонїа шї Далматїа рекѣпоск шї де ачї доколо гѣверѣл нѣ нѣмаї ал клїронотїмор вѣрѣѣтѣщї, чї шї ал фетеецїмор дїн лѣтїната касѣ дѣпѣрѣтеаскѣ, дѣсѣ нѣмаї пе а ачелора карїї вор фї стѣпѣнїнд нѣ нѣмаї Австрїа чї шї Стїрїа, Карнїолїа шї Карїнтїа шї вор фї решеѣнд до нѣтїта Австрїе;“ кареа маї доколо ла 1723, арт. детермінѣкъ деплїнѣ тѣрїе де леѣе: „Ка атѣт провинцїїле ерезїтаре цертане кѣт шї зогѣрѣщїле се фїе гѣверпате педѣпѣрдіте, педеспѣрдіте шї до комѣн;“ до зрмареа ачестора еѣ червїѣ зп міністерїѣ чентрал: де ресвоїѣ, де фїнанде шї де тревїле естерїоаре; еѣ пе темеїѣл дрептѣлѣі шї ал са-

крателор т. сале кѣвїнте, червїѣ дрептѣрї егале пентрѣ націоналїтатеа поастрѣ; червїѣ дѣмплїнїреа претенсіїлор шї дорїрїлор націей сервїане дїн Ъгарїа. Дар педѣвоїндѣсе міністрѣл президент магіаркѣ ачесте темеїѣрї, мїе нѣтїї ретасе алта декѣт а аѣцента хотѣрѣрїле діетеї магіаре аѣспра челѣї дїн зрмѣ кѣвѣнт ал пострѣ де паче. Дѣсѣ пѣлѣ до бра де фѣцѣ ачестѣ атѣт де дѣсепѣтїоаре дѣтре. Варе дела а кѣрїе деслегаре атѣрлѣ нѣ нѣмаї ферїчїреа Ъгарїей шї а тѣтѣрор порелор че се цїнѣ де сѣлѣта короанѣ, чї есістїоѣа дѣтреѣей монархїї, нїчї кѣ венї ла десватере, їар атакѣрїле міністерїѣлѣі магіар сѣ тѣлѣ дѣтрѣѣпа. Нїѣде фїрѣтѣчїдї аї патрїей поастре сѣпт сѣлѣл партїей магіаре лѣкрѣ фѣрѣ преѣет, спре а тѣрѣѣра лїнїѣеа матерїалѣ пѣлѣ акѣтї пѣстратѣ до Кроадїа; до Славонїа комїсарїї міністерїалї сілеск пе попор кѣ врад остѣшеск сѣ алеагѣ де фїкѣ депѣтадії ла діета дїн Пеща; до Трїест се артѣ ѣ коравїе спре а пѣпѣстѣї цертїї кроатїей; зп алт вас армат пе дѣлѣре фаче стрїѣкѣчѣнї фѣрѣ нїчї зп скоп; деспѣрѣемїнѣте де трѣпѣ дїн гарда націоналѣ мобїлѣ зогѣреаскѣ трек песте меѣзїнї шї калѣ пѣштѣнтѣл стѣтѣторїѣ сѣпт аѣкторїтатеѣ ваналѣ; шї до Бѣнат прѣпѣдѣѣе чел маї крѣпчен рѣзѣвоїѣ кѣ пѣтере дѣштѣрїте. Іар спре а пѣѣе комплїтѣлт ла тоате, епїсарїї магіарї їррїтѣ пе воспїачї ка сѣ де кѣ омор, фок шї прѣдѣчѣѣе дѣо дарѣ а кѣрїе локїторї апѣрарѣ дїн веакѣрї шї маї апѣрѣ дѣтїнселе марцїнї але стате лѣї, ка Ъгарїа, Австрїа шї Еѣвропа дѣтреагѣ сѣ фїе сігѣре де варварїе шї чѣтѣ ачел кѣмплїт рѣѣ ал рѣсѣрїѣлѣї. Еѣ сѣпт вѣрѣватѣл попорѣлѣї, сѣпт вѣрѣватѣлѣ

либертѣдїи, сѣнтъ вѣрвателъ Австріеі! кредитачос дѣмпѣратѣлѣ шї рецелѣ меѣ конституціонал, респондъ къ депліна мїніще а сѣфлетѣлѣ шї къ тоатѣ тѣрїа орї че пре-пѣсѣрї де реакціе саѣ панславїсм шї къ а-чаеста деклар пайнтеа тѣтѣрор попоарѣ-лор Австріеі: кѣткъ еѣ дѣлѣ вѣрмареа де-кретѣрїї діетале а падїеї кроато-славонѣ шї дѣлѣ пѣтереа челеї маї депліне конвїн-церї пропрїе дела кондіїїле де дѣмпѣчѣре лѣзате де темейс нїчї дѣдрезнѣск нїчї поч а тѣ авате. Ної воїм о Австріѣ знїтѣ, пѣ-тернїкъ, лїверѣ, — де ачї кондіїе неапѣ-ратѣ централїсареа мїністерїїлор де рѣ-воїѣ, де фїнанѣ шї де тревїле естерне. Ної воїм дрептѣрї егале пентрѣ тоате па-дїїле вїедѣїтоаре сѣвт корона Ъгарїеї; а-честеа сѣнтъ promise тѣтѣрор попоарѣ-лор дѣлѣ зїлеле дїн Martie прїн сакратѣл рогт ал преадѣвратѣлѣ пострѣ монарх. Ної дѣлѣ пѣтереа знеї лецї ашезате къ тоатѣ соменїтатеа дѣлѣ зїса діетѣ кроато-славонѣ пѣ воїм а не деспѣрді кѣтса поа-стрѣ де а фрацїлор поцѣрїї сѣрѣвї дїн Ън-гарїа карїї сѣнтъ де о вїдѣ шї о лїмѣ къ пої. Нацїїле ка орї каре персоапѣ прїва-тѣ дѣшї аѣ алор опоаре, кареа лор ка орї кѣрѣ прїват тревѣе сѣ ле фїе маї сѣкѣтѣ декѣт вїада. Еї воїеск тот че воїм пої: а дїнеа неклѣтїт де таре кѣтрѣ шареле стат дѣмпѣрѣтеск.

Дечї фїїнд къ мїністерїѣл зогѣреск кредѣ къ пѣр пѣтеа прїїмї ачесте конді-дїї, фїїнд къ стѣ неклѣтїт не лѣогѣ теп-дїнѣеле сале сепаратїстїче, адїкъ вреа а да прїлеж ла десфїїндареа фрѣїтоасеї мо-нархїї, ашеа даторїнда шї опоареа не де-тѣндѣ а кѣтеза кѣтрѣ челе маї естремѣ тѣсѣрї, адїкъ а апѣка арме; шї пої не цѣнем авереа шї сѣнѣеле пострѣ пеп-

трѣ вѣнѣл пострѣ дрепт шї пентрѣ сѣнѣ-та кѣтсѣ!

Dzeѣ сѣ дїнѣ не дѣмпѣратѣл шї ре-целе пострѣ конституціонал Ferdinand.

Гелачїч, Бан.

Фрацї де арме!

Трѣпеле славоанѣ шї кроате гранї-царе калкъ сѣвт а теа командѣ не пѣ-тѣнтѣл регатѣлѣ Ъгарїї а кѣрѣїапѣраре есте дѣкрезѣтѣ воѣ. Сѣ пѣ прївїдї дѣ пої не дѣштанї; стїндартеле австріаче фѣлѣфїе дѣ лївїїле поастрѣ; пажѣра дѣ-пїкатѣ ачел семп ал глорїеї шї ал опо-реї не о сѣтѣ кѣтпѣрї де сѣнѣе нїчї о-датѣ пѣ се ва фаче вреѣн сїмѣол ал ре-вѣлїеї шї ал некредїнѣї. Ної десѣшѣтра-рѣт флатѣреле поастрѣ пѣ пѣмаї спре апѣрареа шї пѣстрареа дрептѣрїлор поа-стрѣ, чї шї спре консервареа дрептѣрїлор ївїтѣлѣ пострѣ монарх, не каре о пар-тїдѣ крїміналѣ переспектїнд адеѣвратѣ-ле сїмѣемїнте а ле прекѣтпїлїтоареї маїорїтѣдї а знеї падїї ценеросѣ шї кре-дїнѣоасѣ, ле дѣтрѣвїїа спре крїміналеле сале скопѣрї, еа шї пѣлѣ акѣт пѣсѣ ко-роапѣ планѣрїлор сале дїнїтоаре кѣтрѣ десѣфачереа Монархїеї, кѣчї прїн лецѣ-рїле сале се сїлѣще а децѣпта дѣ трѣ-пеле кѣпоскѣтоаре пѣмаї де о легѣмїнте комѣлѣ а кредїнѣї кѣтрѣ Домнїторїѣ шї патрїе стрїкѣчосѣл сїпрїт де десѣїнарѣ, дѣтродѣче осевїрї продѣкѣтоаре де пѣдо-кредере шї вѣрѣ; пентрѣ ка прїнтрачаста сѣ сѣарме знїтатеа ачестѣї таре зїд апѣ-рѣторїѣ де дѣтѣрага монархїе. Солдацї аї арматеї австріаче! де каре пої не фѣлїм къ не дїнем, вої консїмдїдї тѣнїа дѣлѣ контра ачелор планѣрї; армеле воастрѣ

ниче одаць пз се вор дптоарче асвпра
фраділор воцрїї, карі сънт гата аші пз-
не съцеле шї вїада пентрѣ дмпъратѣл
ші дрептърїле лзі каре сънт шї адевъра-
тѣл скоп ал дрептърїлор поастре. Не кѣт-
пїле Італїей зп ероѣ дкърѣат кѣ кзѣне
де глорїе рекъдїгъ короаней кѣ чеї маї вравї
дїнтре вравї зп Дїамант преа скѣмп; че-
теле лзі, фїе фост де орї че паціе ле кон-
дзчеа о сїнгъръ командѣ, ле днсъфеледіа
зп сїнгъръ спїрїт, днвїцереа фз рѣсплата
зпїреї лор. Де шї пої пз авърѣт порочїре
а не върса съцеле пентрѣ ачел маре скоп,
дар фїнд кѣ ачеї ерої сънт фрадії поцрїї, пе-
птѣл пострѣ се дналдѣ, кѣчі кзпоащем
дналтѣл прец ал пороклвї лор : пої зпїдї
прїо легѣмїотеа колоарелор австріаче пѣ-
тем лѣса фїлор поцрїї зп модел де кре-
дїндѣ, де опоаре шї вравърѣ. Съ трїа-
скѣ зпїтатеа арматеї австріаче сънт ізвїтѣл
пострѣ дмпърат шї реце Фердїанд!

Дела Драва дн Септемврїе 1848.

Іе л а ч і ч,

Фелдмаршал-Лїевтенант шї Бан.

Ън рест дїн протоколѣл реці-
метѣлвї П. ромѣн.

Ачест рест дн рѣндѣл трекѣт пз пе
дкѣпѣ пентрѣ днзѣсїтеа колоанелор;
ел днсъ кзпрїнде пзмаї черереа рецімен-
тѣлвї ка челе 1913 пѣще кѣ кремеле адъ-
пате дїн рецімент спре а се дмпърдї пе
ла гарделе націонале зог. орї сънт дате
кѣ, орї фърѣ щїреа М. Сале, съ се рептоар-
кѣ саѣ ачелеш, саѣ алтеле атьтеа спре а
се арта дншїї оаменїї реціментѣлвї (ре-
серве пентрѣ чеї карїї рѣштѣн акасѣ.)

Щерцереа тѣтзор тїтѣлатѣре-
лор де ранг.

Азїдї лѣкрѣ плѣкѣт! Церманїї, ачел
попор вѣпѣторїз де тїтѣле pedante шї де
шерте се вѣкрѣ вѣзѣнд кѣ атьт прїо о
леѣвїре ешїтѣ дїн Франкѣрт, кѣт шї прїо
декретѣрї шї черкѣлѣрї мїнїстерїале пѣ-
влїкате дїн Віена пентрѣ монархїѣ, саѣ
щерс тот фелїтѣл де тїтѣлатѣре. Архїдзчеле
Іоан вїкарїѣл імперїлвї претїнсе а се тї-
тѣла шї ел пзмаї кѣ „Dsmbeata (Sic) Ar-
хїдзче Вїкарїѣ; мїнїстрїї шї тоцї алдїї дншї
пердѣрѣ дзчеле де Excellenz; Hohes,
Hoch- und Wohllobliches, Hoch- und Wohl-
geborner; Gnaediger, тоате се дзсерѣ пе
Дзлѣре шї пе Рен дн жос. Бѣла де тїтѣ-
лѣ ера шї ла зогврї фоарте маре; дн
анїї дїн зрѣтѣ ажѣнсерѣтм ка тот калїкѣл
де сѣърнар шї чїсмар съ претїндѣ текїн-
tetes, орї Nagyságos, тїтѣла че се да ода-
ть пзмаї прїндїпїлор. Бїне кѣ ажѣнсерѣ
де рїдїкѣл шї пе ла пої.

ЛІТЕРАРЪ,

Ла Редакціе се маї афлѣ депѣсе спре вѣл-
заре днкъ шї ачесте кърдї:

Don Жван дела лорд Byron, поетѣ епїкѣ
традѣсѣ де І. Еліаде. Вѣзѣрещї 1847,
прец 1 ф. арц.

Секретарѣл інтїм дела George Sand, тра-
дѣс де С. Andronik, Вѣзѣрещї 1847,
прец 1 ф. 20 кр.

О карте кѣт е спр. ес: Don Жван,
токма дн тїмпѣрїле поастре тѣрѣврате аре
чел маї маре іаѣтерес де а фї чїтїтѣ. —
Ла Дн. Іоан Навреа сосїрѣ дїн поѣ шї
алте кърдї де поѣ ешїте.